

54

+

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
"Ερωτ. "Ερωτ. Ουσ. III, 54/1970

Α!

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

*

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

15 Ιανουαρίου / 29 Φεβρουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Έξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις). Ψυχικόν.....
(παλαιότερον ὄνομα: Κι.τε.λι.λ. . .), Ἐπαρχίας Λαρίων,
Νομοῦ Λαρίων.....

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος. Γεώργιος Πιπέρης... ἐπάγγελμα Διδάσκαλος...
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Ψυχικόν Λαρίων.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... Τέσσερα.

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Ἀθανάσιος Κουτσιούμπας..

.....
ἡλικία 72 ἔτη. γράμματικαὶ γνώσεις Δ' Δημοτικῆς...

..... τὸπος καταγωγῆς Ἄγιος Γεώργιος...
Τυμφρηστάς.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΘΗΝΩΝ

Α. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖα ἀγροτικὰ περιοχὰ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖα διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Τὰ Πλεον. ἔχον α. χωράφια
προωρίζοντο διὰ βοσκῆν καὶ τ' ἄλλα διὰ
σποράν.

Ἐπὶ τῶν αὐτῶν χωριστὰ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα;
Χαίρον καὶ χωριστῶν, ἀλλὰ τὴν ἐνηλλάσσοντο.

2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. Μέχρι
τοῦ 1918 εἰς Ζάπταν, ἔμελλε εἰς τοὺς χωρικοὺς.

3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; Ἡ περιουσία διατηρεῖται συγκεντρωμένη
καὶ μόνον μετὰ τὸν θάνατόν τ. ἢ πατρὸς δια-
νέμεται.

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφότερας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; **Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται**

μέτεν γεωργίαν καί κτηνοτροφίαν εἶναι γεωργοί καί νοτερόφοι.

2) Οἱ τεχνίται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρεργῶ καί εις τήν γεωργίαν ; **Ἄσκολοῦνται**

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζονται εἰς αὐτά ; καί ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μέ ὀλόκληρον τήν οἰκογένειάν των ;

**Ὅλα τὰ ἄτομα εἶναι ἀνεξαρτήτως τὰ δουλοκτη-
να καὶ ἀρραβέρων ὑπηρεσίαν**

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασα-
κατόροι κλπ.) **κολλῆγοι** Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

κατακλιτοί

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) **εἰς εἶδος** ...

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τουρητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἄπο ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; **Ναί**, ..

**διὰ τὸν θερμὸν καὶ ἀλώνισμὸν ἡμερῶν ἐν-
δρες ἐκ τῶν ῥεϊνῶν περιχώρων εἰς Ἡοείραν**

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; **ἐκ τῆς ἱερουσαλὴμ καὶ ἄλλων χωρίων**

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; καὶ ἄρκαὶ εἰς τοὺς χειροκλήτων καὶ ἄλλοι **ἄλλοι εἰς τοὺς καλυτέρας οἰκονομικὰς ἐπιχειρήσεις**

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ; **Ὀχι** .. ἢ ὡς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ... **Ὀχι**

δ'. 1) Πώς ελιπαίνονται παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμιος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...
 .. Μὲ ζωϊκὴν κόπρον καὶ μίαναν

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1950

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Ἀπὸ τοῦ 1922 τὸ ἄροτρον καὶ ἀπὸ τοῦ 1924 αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ.

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιοῦτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον αὐτὸ ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἢ προμήθεια αὐτοῦ; Τα μονόφτερα ἐχρησιμοποιοῦνται δι' ἀνοιγμα χωράφων καὶ τὰ δίφτερα διὰ τὸ φρενκάρικον.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοιχούς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

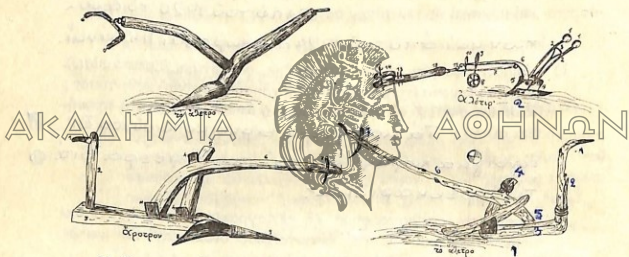
- 1..... 4..... 7..... 10.....
- 2..... 5..... 8.....
- 3..... 6..... 9.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1935
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1924

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). Ἀπὸ τοῦ 1924 .
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ Ἀπὸ τοῦ ἔτους... 1928
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον Κατὰ τὴν Κελευσθεῖο ὕφ. ἔτ. ν.ὸς. ἑκάστου καὶ μόνον.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον(1) καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	χειραλάβη	6.	σταβάρ?	11.	
2.		7.	τρεῖς αἰ κλειδί.	12.	
3.	κουντουρ'	8.		13.	
4.	σπάθ?	9.		14.	
5.	σταβάρ?	10.		15.	

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

Δεν εἰσπράττει
 οὐδὲν χρονογράφο
 ἀπὸ τὴν χρονογράφο
 ἐξαιρουμένη τὴν
 ἐξαιρουμένη τὴν
 (8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15)

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άριθμησιν).

- 4) Τό ύνι. Τό ύνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ἦτο (ἦ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διά τήν άροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καί τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφῆσατε τό ἐν χρήσει ύνι (ἢ τᾶ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφορῶν τύπων) καί σημειώσατε τήν χρῆσιν ἐκάστου.

Ἐ.τ.ο. δύο μορφῶν: Ἐν. δια. τᾶ. χωματερᾶ.
(ε.κ.1). καί. Ἐν. δια. τᾶ. πετρωδῶν. (ε.κ.2)...

- 5) Ποῖον τό σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου; ..κλίνει ἀρᾶστα ὀριζῶ. ὀριζῶ φάινεται εἰς τό ἐκῆμα. 2...

- 6) ἦτο (ἦ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου...

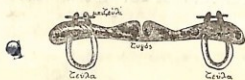
Ἐ.τ.ο. κατασκευασμένη ἐκ ξύλου...

- 7) Ἔργαλεῖα διά τήν κατασκευήν καί ἐπιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

1/ Πριόνι, 2/ σκεπάρνι, 3/ ἀρίδα, 4/ ξυλοφάι.

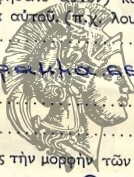

- 8) α) Διά τόν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. **Ἐχρησιμοποιοῦντο. βόες...**
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διά τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; **...δύο.**
- 9) Διά τὸ ζευγάρισμα μέ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; **...Βεβαίως. Ναι.**

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λουῖρα, ζεύλες, πιζεῦλια κλπ.).

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΕΛ. Α ΤΟΥ ΧΕΙΡΟΥ

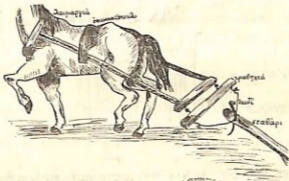

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. **... ζεύλα.**

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λουῖρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). **Λέγεσθαι. «λουῖρα» καὶ προσδέσθαι εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα.**

- 12) Ἐκ τίνος γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου; Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; **Δὲν γίνεσθαι ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ἐν κτηνῶν.**

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῆ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ. Ἄροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τοῦτον τρόπον σας ὄργωνε ὁ ἀγροὺς ἢ καὶ

νόσ. ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἀλκογενείας ἀνεξαρτήτως φύλου.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) . Λεπτοκέρεια εἰς...
βελίδια 4 τὰ χεῖρα γραφῆ.....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. Τακτοποιήσαν. τὰ βόδια εἰς τὸ ξύλινον καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐκένεθρον τὰ ὑφάρματα τοῦ ἄροτρον κίχην ἀλυσίδα.

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία). Μ.ε. σχοινι τοῦ ὄροῦ τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων. (Σελ. 5. χεῖρα γραφῆ)

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; Μὲ ἐν. εἰ. δι. φ. οὐ. γ. α. ν. -

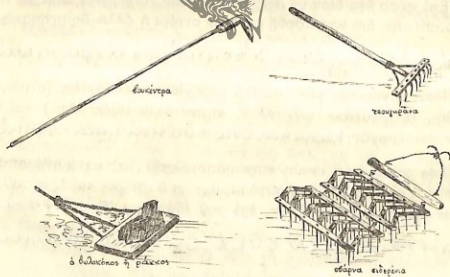
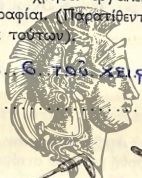
εἰ. κ. εἰ. μ. ε. ν. ο. ν. τ. ρ. ι. χ. ω. ν. ι. μ. α. ὤ. ε. χ. ἡ. μ. α. ρ. ο. ς. , κ. ο. π. ὁ. θ. ε. ρ. οῦ. -
 μ. ε. ν. ο. ν. εἰ. ς. τ. ὁ. ἐν. ἄ. κ. ρ. ο. ν. τ. ἡ. ς. β. ο. υ. κ. ἔ. ν. τ. ρ. α. ς. μ. ἔ. ε. ν.
 β. ἄ. εἰ. ν. π. ρ. ὁ. ς. τ. ἄ. κ. ἄ. τ. ω. κ. αἰ. ὄ. ν. ο. κ. α. ἰ. ὁ. θ. ἡ. ν. ἔ. ε. ε. ρ. ρ. ο. ὤ. λ. ἔ."

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); . γ. ἰ. ν. ε. κ. α. ἰ. ἰ. β. α. ρ. ἔ. ὁ. θ. ω. ς. μ. ἔ. ε. β. ἄ. ρ. ν. ἔ. -

ε. ρ. κ.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῆ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

..... Σ. ε. λ. ἰ. ς. ε. τ. ὁῦ. χ. εἰ. ρ. ὁ. γ. ρ. ἄ. φ. ο. ν.
 ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἔργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσαπά κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

..... Σελὶς... 6... τοῦ... χειρογράφου.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

.. Οὐδεὶς διότι τὸ ἔδαφος δὲν δικαιολογεῖ τὴν λαβροκίαν καὶ ἕτερον.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεροῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὄσπριων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους? Ἐπρασὶ μὲν καὶ πρασικῶν καὶ ἡ ἄρα

ἑστ. ἡ ρ. ε. σ. καὶ τὰ βυνήθω εὐλίχην. εὐφορὰ. ὄσπριον. νεοτὰ χωράφι, ἐσπέρνεται ἀπὸ περὶ καὶ ἀποχουδοσεε τὸ βεβάρνισμα.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεροῦντο (ἢ καλλιεροῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. Τὰ ἄχονα καὶ τὰ

ἔχοντα ἀνάγκην ἀχρανπαύσεως....

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων? ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. Δὲν ἐκαλλιεροῦντο, οὔτε καλλιεροῦνται.

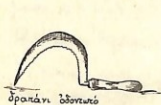
χεώθηλα εἰς τὴν περιοχὴν μας.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
 .. Μὲ τὰ δρεπάνια. (Σελίς 6 τοῦ χειρογράφου)

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσση) θερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) Μ. ΚΟΕΙ. Α. ...

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὀμαλή ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατέ αὐτήν): Ἡ λεπίς τοῦ δρεπανιοῦ ἦτο ὀδοντωτή, ἐνώ. τῆς κοβ. διας ἦτο ὀμαλή καὶ πολὺ κοφτερή.
- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του; (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; Ἡ λαβὴ ἦτο ἐκ ξύλου, ἢ ἐκ ποσειδίου;
 Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς ἐλέγετο "λεπίδα".

- 5) Ποίος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) ; **Ο. εἰδικραυρός, ἔσπριος, ἑκαλεῖτο. "χ.ύ.φ.ρ.ο.ς".**.....
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) **Ναί., ἀλλὰ μόνον. διὰ τὰ ρεβιθία καὶ τὴν φακὴν.**.....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. **Ο. ε.σ.μ. ἔτα. θυκακὰν. πληθι. ε.ε.ε.ρ.ο.ν. η.ρ.ὰς. τ.ὸ. ἔ.δ.α.φ.ο.ς.**.....

2) Οἱ σταχῆες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ **ΑΘΗΝΩΝ**

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; **Ο.ί. ἴ.δ.ι.ο.ι. οἱ. θε.ρ.ι.σ.τ.αῖ. ἀ.πο.θ.έ.τ.ο.υ.ν. ἐ.π.ί. τ.οῦ. ἔ.δ.α.φ.ο.υ. τ.ὰ. δ.ρ.ά.γ.μ.α.τ.α.**.....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) **Τ.ο.π.ο.θ.ε.τ.α.ῶ.ν. τ.α. δ.ρ.ά.γ.μ.α.τ.α. εἰ.μ.ὰ.ς. ὡ.σ.τ.ὲ.ς. αἰ. κ.ε.φ.α.λαῖ. τ.ῶ.ν. σ.τ.α.χ.ύ.ω.ν. εὐ.ρί.σ.κ.ο.υ.ν.τ.α. π.ρ.ὸ.ς. τ.ὴ.ν. αὐ.τ.ὴ.ν. κα.τ.ε.ύ.θ.υ.ν.σ.ιν.**.....

- 2) Πώς γίνεται τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν. "Χεριές... καὶ ἀγκαλιές δέν ἔδενον εὐ, ἀλλ' ἀφήνοντο ἄδρασαι ἐπὶ τοῦ ἔδαφους". "Ολιεθεν τῶν θεριεσῶν ἡ κολούδων αἰ. ἡ παρχλαυετῆδες"... (δ. ἔδρασαι), αἰ. δ. ποῖαι ἀνὰ 3-4 ἀγκαλιές ἔδενον ἔν... "δεμάσι". Τό δεμάσιμον ἐγίνετο μὲ "δεματικά", δηλ. μὲ ἐσάχους διαλεχθένους ἀπὸ τὸ ἴδιον υφῆμα (σελ. 8 χειρογράφο).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἴδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὄρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;
 Εὐθύς μετὰ τὸ δέσιμον συνεκεντρῶνόντο εἰς ὄρισεσῶν ἡμέρας τοῦ ἀγροῦ καὶ ἐσολοθετοῦντο εἰς "χειρένια". Δηλ. ἔθεσαν εἰς δεμάτιασε τὸ ἐν ἐπὶ τῶν ἄλλων (25:30) ὥστε νὰ μὴν κἄννη. Σηκία δ' ἀνεκοῦ εἰς τοὺς στάχους.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

φωτογραφίας) Ἐχρησιμοποιοῦνται τὰ "δικαῦλια" διὰ
 τὸ μάδεκκα, καθὼς καὶ ἡ Σουγκιράνα διὰ
 τὸ γύρισμα. Ἀμφότερα ἔσαν εἰδηφᾶ....
 (σελίς 10 χειρογράφου).

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρῶνοντο
 πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μετῆρανται εἰς τὸ ἀλώνι.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν
 δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σῶρον;
 Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; Θεμ. π. 1. 6:

Ἐδῶ ἔταραθεσύντασά. δεμάτια. εἰς...
 κωφόν. καλοῦθρον. ὄψωνιά!.....

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; Ἀνέκαθεν ἤρ-
 χεν ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν.....

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποίαν θέσιν; Κατεσκευάζετο ἔκτος τοῦ...
 γυναιμιεμοῦ καὶ ἐπὶ ἔδαφους ἐπι-
 πέδου.....

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.
 Ἀρχὶ Ἰανουαρίου ἐκ τοῦ Μένεραν τοῦ ἄλωνιού. ἔσσει
 νον. σαδέφια καὶ κέ κούβ. εσαχὺς πρὸς τὰ ἀνωμααί
 κόπον καὶ εὐχρῶν κὶ τὰ δέφ. ατ. κὰ. ἔξέμ. ἰ. ε. τὸ
 ἄλωνι κέ εσαχὺς ἄρθιου).

11) Πῶς γίνεται τὸ ἄλωνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
 ἡσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἄλωνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἄλω-
 νιοῦ ἕξιλος στυλὸς ὑψοῦς δύο μέτρων (καλουμένος σπηγερός,
 στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξάρτων-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὡστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.

Εἰς τὰ Μένεραν τοῦ ἄλωνιού ἴ. β. τ. α. ε. φ. ἀνδρα. ἰ.
 κ. ρ. α. κ. ὦ. ν. ε. σαδέφια καὶ κέ κούβ. ἰ. λου. ρ. ὦ. ἰ. ἐνός. εἰς
 τὸ ἕτερον. ἄ. μ. ρ. ν. ε. ν. ε. κ. ρ. α. τ. ε. ὦ. ν. ε. τ. ἄ. ἰ. ὦ. α.
 ὦ. β. τ. ε. νὰ περιφέρωνται κικλικῶς ἐπὶ τῶν εσαχύων.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἄλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἄλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἄλωνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στυλὸς εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἄλωνιού. Τὰ ἄλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειάς περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἄλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικας φωτογραφιας η ιχνογραφηματα).....

Τὰ ἀλωνίζοντα σφραγισμένα εἰς
χειρῶν διαβάσειον, τὸ ὄνομα ἐκμακρίθειαι εἰς
περί τὸν λακκὸν ἐκάρτου σφραγῖς. εἰς τὸ μέσον τοῦ
ἀλωνίου ἀντικετύλου ἕβρατο ἀνδρα.

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶ εἰς
ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀπροσχίδων
σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζώων, σύρεται
δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνια, δικριάνι,
βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνθήεις
διαστάσεις. Ἄπο ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνι-
στικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; Ἄπαντες οἱ ἄνθρωποι
τὰ δύναμα ἀφοκάνηθησαν χονδρὴ ἐπιμήκη ἐπιμήκη. εἰς
ἕνός κερακίου, ἢ ὁποῖα εἰς τὸ κατώ μέρος ἔφερον
ἀπροσχίδας ἐκκληροῦ λίθου ἕβρατο ἐκ τοῦ ζυγοῦ
ἐζευγμένων ζώων καὶ ἐκέρετο κυκλικῶς ἐπὶ τῶν
σταχύων. ἔισε μήκος 1,50 μ. ἐκέρετο β. πλάτος 0,40 μ.
καὶ ὀπίθιον πλάτος 0,60 μ. (σελίς 12 χειρογράφου).

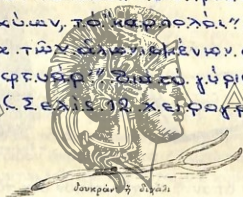
- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;? Ἡρξισεν. ἔνε-

ρὶς τὸ ἀρμῆϊ καὶ διεκάρπετο. πᾶς ἀποξευμασί.
 νὰς. ἴφραϊ, διὰ νὰ ἐυνεκιεθῶ. τὰ λίχνεμα κα-
 τὰ τὰς βραδυνας. ἴφραϊ.....

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): ...Τ.ὸ. "Ἐ. κούλ". "εἰδηροῦν. διὰ τὸ χύριεμα.

τῶν. εσαχύων. τὸ "καρρολόι". Ἐύλιμον. διὰ τὸ
 χύριεμα τῶν ἀλωνιστικῶν. εσαχύων. καὶ τὸ
 "Ἐύλινο. φτυάρι". διὰ τὸ χύριεμα τοῦ καρροῦ
 (Σελ. 12. χειρῶν φτυάρι).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

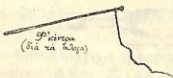
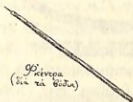

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκότους στάχους ; ...Ναί.....

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἦ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ἐφρηκισθαιεῖτο. ἢ εἰδικὴ βεργα. πᾶν ἐφρηκισθαιεῖτο καὶ κατὰ τὸν ελαράν, ἢ "φ'κέντρα".....

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἔργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν **Δέν. εἶχεν. ἰδιαιτέρων. ἀνθρώπων ἢ ἔργασίας. τῶν ἀλωνιστικῶν. Ἡ ληνίστα. ἡ ἰαία. ἡ βρωῶν. ἡ κερηθίω.**.....

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Ἐλέφαντα. ἡ λακνί......

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσρπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνισαῖοι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν.....

Ἡ λωνίστων. οἱ ἴδιοι οἱ γεωργοὶ μὲ ἰδικὰ ζῶα ἢ ἡ καὶ μὲ εἰδικούς ἀλωνιστάς, οἱ ὅποιοι ὠνομάζοντο. ἡ ἀχωχιάρες......

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ἐκρηκίμασαιεῖσα. ἡ θανίω. καὶ εἰς μικράν... ἔκρηκιν. καὶ εἰς ἡ κοπάνισμα......

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μήκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; Ἐλέγετο

ἡ κόπανος. καὶ ἡ το ἀλφῶν. ξύλον, διαβεβασῶν καὶ βάρους ἀναλόγῳ τῶν προεκίμαστων τῶν χρησιμοποιοῦντων.

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.). *Ζυν. ἡθ. καὶ εἰς τὸ ἐλάφνι. καὶ .*

ἐπανίκα εἰς τὴν αὐλήν καὶ διὰ πάντων ἐξ ἑσθ. δημητριακῶν.

κόπανος εὐρογγυλός

ξύλο κοπανιστοῦ διὰ τὸ κοπάνημα μικροῦ ἄρουρου δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

τὸ ἀκάθιστο

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἄνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν ; Ἐχί. ἡθ. καὶ εἰς τὸ ἐλάφνι. καὶ .

οἰκογενείας. δυναμ. ἐν. πρὸς. τὰς. καὶ
πάντας. διὰ. μικρῶν. ποσῶν. καὶ

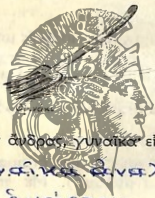
21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

...τὸ ἀχάμα ἔσο ἐπίθικες καὶ δέν ἐ...
...μαρφώνεσθαι εἰπασε ἐπὶ τῶ β. σωροῦ.....

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

...τὸ ἀνέμισμα ἐγίνετο μὲ εὐλένια καφρολόγ...
... (C. T. ε. λ. 5. 12, σ. 2... τοῦ χειρῶν γράφου).....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει): ἀνδρῶν, γυναικῶν εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ;

Ἄνδρας ἢ γυναικῶν ἀνεμολόγος ἐπὶ ἐπιχειρη-
... ὀτητοῦ ἐνὸς ἐκάστου.....

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ; (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται: κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ;

Ἄνωμάδουσαι καὶ εἰσαλα καὶ ἀπεχωρίζον-
... τὰ τοῦ μαρποῦ μὲ τὸ δερμόνικα καὶ χωρὶς...
... νὰ γίνεσθαι καὶ δευτέρον ἀλώνισμα.....

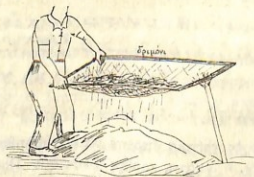
5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο; πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διά ποία δημητριακά συν-
 ηθίζεται τούτο Α. Ε. Ν. Ζ. Χ. Ν. Ε. Ρ. Θ. Ξ. Υ. Π. Ε. Ρ. Α. Ν. Α. Λ. Φ. Κ. Ι. -
 Β. Γ. Ρ. Α.

6) Ἄφου διά τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἀχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπό τὰ μετ' αὐτοῦ παραμειναντα
 χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων (τούς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;
 ... Α. Ι. Α. Τ. Α. Β. "Ξερμοκίεματος"!

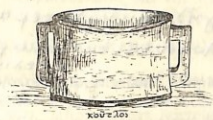
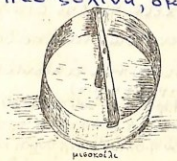
Γίνεται τούτο κατά τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνόμενων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διά σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατά τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

χωρητικότητα του εις οκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). **Κατεβάλλετο. ἢ δευὰ τὴν... καὶ αὐτὴν ἤρκετο. ὁ δευὰσι-
 ραῖς. εἰς τὸ ἀλῶνι. διὰ τὴν εἰσηρασίαν ἢ
 μέτρως. ἐγένετο μέτρων. "βιδούρα" (10-12 ὀκάδες)
 ἢ θεο φυλίν, ὄκρια μὲ τὸ εκ. 1**

εκ. 1

2) Ποία ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλῶνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ χυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλῶνιάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημοτριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) **εἰς τὸ ἀλῶνι κατεβάλλοντα...**

- 1/. τὸ παπαδιάτικο = ἀκοιβὴν γερῶν (ε-10 ὄκ. καὶ ἄσποκου ^{εσφίως})
- 2/. τὸ ἀγροφυλακιάτικο = ἀκοιβὴν ἀγροφυλάκων.
- 3/. τὸ χυφτιάτικο = ἀκοιβὴν βιδικουραῶν (χυφῶν).
- 4/. τὸ ἀλῶνιάτικο = δι' ἄρουρ. ἐκρηκτικῶν εἰς ἄλῶνι εἰσάσ.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγροῦς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) **Ἐντὸς τῆς οἰκίας. πάντασε εἰς τὰ**

"ἀθηναῖα", φρειαγμένα ἀπὸ καρφῶν τῆς. ὠανίδων ἢ πληγμένα βέρρα. λυφάρια.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλῶνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον; Συμῆθωλ. εἰς τὸν ἀχυρῶνα.
 Σπανίως ἔκασταν. ὁμοιωσι. ἀν. εἰς τὸ ἀλώνισμα...
 καὶ εἰν. ἐκεῖ ποδὸν. κέ δέμασα. βάλλου.

5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα; ...

τὰ 10% τοῦ σπόρου προέρχεται ἐκ τῆς διαλογῆς...
 γ. ἡ). τῶν καλυτέρων. ἐσφαλμένων. καὶ πόδα...
 λαίων. 9% ἐκ τῆς καρπῶν. μετὰ τὸν ἀλώνισμὸν.
 (ζελὶς 15 χειρογράφου).

6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ.; ..

Κατεσκευασμένα πλέγματα ἐκ ἐσφαλμένων ἀχίμων
 τας εἰσέρχονται καὶ ἐσφαλμένους εἰς τὰ εἰκονοστάσια.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; Ἐλεγετο εἰσέρχονται
 ἐφ' ἡλαθροσφῆται κόνια φοι. ἐπὶ ἐν. ἐφ' ἡλ. διὰ νοι.
 εἰχαρι ἐκίον τὰς ἐδὸν δια εἰν παροῦσαν
 ἐσοδείαν καὶ νὰ τὸν παρακαλεσθῆν διὰ τὴν μὴ ληθῆν.

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμια φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

κατὰ τὸ βράδυ. τῶν τελευταίων ἀπο-
 κριῶν. ἢ τῆς. Τυρινῆς, λαμβάνει χώραν
 καὶ ἑξήμερον τὸ ἔθιμον. τοῦ ἀνάμματος. φωτιάς.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος; Τὰς ἑσπε-
 ρινὰς ὥρας τῆς Τυρινῆς ἐν τῷ τοῦ βωοικι-
 εμοῦ. καὶ ἐπὶ τοῦ κέντρον. εἰσαυροδρομίου,
 ἀνάπτουν. 2-3 πυρὰς.

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.) Δέ ν. . .

φέρει ή ιδιαίτερον ένομα, αλλά πλώς καλείται

β'. 1) Ποίοι ανάπτουν την πυράν παιδιά, ηλικιωμένοι, ποίος άλλος; Ο έ-
ρωσιών
ρωδ ή πασε άνεξαρτήτως φύλου και ηλικίας.....

2) Ποίος ή ποίοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά την πυράν.
Τά κλέπτουν; Άν ναι, από ποιον μέρος; Τα συλλέχουν

βυνήθως οι νεώτεροι και πάντοτε κλημένα
να δολοζήσ. ούλές ή τούς. φράκτες των βυρχω-
ριανών

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Είς έν. εσαμροδρόμιον τώ χωρίον ευχκεν-
ερώνονται οι πλησίον έσας. και σικαούντες

προεκοιτώντες και προσευχάξινον έν. συνε-
κεία μετά τή αναφή και διά έν. διατηρημένης
ερωσιών τρέχουν να συλλέξουν ξύλα κλημένα.

γ'. Ποιαί αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, ζόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα ούδεν.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερώς)

Μετά τή αναφή τή πυράς αρχίζουσι τά πη-
δήματα άνωθεν αριστερά και έν. συνεκεία
άπαντες οι προσευρετικόμενοι, πισκόμενοι χέ-
ρι: ερι, χορεύουσιν περί την πυράν. μέχρι
πρωΐσες. (Σελίς 16 του χειρογράφου).

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . .

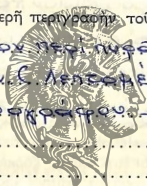
οὐδέν.

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς) . . . ? Ὁχι, δέν. κελιον.

ἴσαι.

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

οὐδέν. ἔφερον περὶ πυρᾶς, πλὴν ἰσὺν ἔκινον
φερομένους. Ἐλευθερία εἰς βελίδα
16 τοῦ χειρογράφου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΚΑ' ΕΠΙΤ. ΘΕΣΣ III, 54 | 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ψυχικόν (Κιτείλι) τῆς Ἐπαρχίας Λαρίων
τοῦ Νομοῦ Λαρίων.

Γεώργιος Μιπέρας, διδ/λος, ὑπηρετῶν εἰς ψυχικόν
Λαρίων ἐπὶ τετραετίαν.

Αἱ παρασθέντα πληροφοροῖα κατεγράφησαν ὑπὸ τοῦ
Ἀθανασίου (1). Κουτσιούμπα ἡλικίας 72 ἐτῶν καὶ γραμ-
ματικῶν γινώσεων 4² Δημοτικῶν. Οὕτω κατάχρεται ἐξ
ἁγίου Γεωργίου Τυμφρησταῦ.

Α' α'. Τὰ γεωργικὰ κτήματα πρὸ τοῦ 1920

1/ Μέχρι καὶ τοῦ 1945 ὅτε ἐνερανίσθη εἰς τὸ χω-
ριον τὸ πρῶτον τρακτέρ, οἱ γεωργοὶ προώρισον διὰ
τὴν ἐμπορὰν τὸ ἥμισυ ἐκαστὸν τῶν κτημάτων τῶν,
ἐνῷ τὸ ἕτερον ἥμισυ, τὸ καὶ πλέον ἄχρονον, προ-
ωρίσασα διὰ τὴν βροχὴν τῶν ποιμνίων. Τὰ τεράσια
αὐτὰ ἦσαν χωριστὰ ἄλλα εἰς ποσεικὴ διαφορά.
Τὴν ἐσθλὴν, ἢ τὰ καὶ ἦσαν εὐφώρα, τὰ εἰς ἀγο-
να καὶ ὄρεϊνά, καὶ εἰς θανάσιαι περιπτώσεις ἐνυλλά-
θοντο.

2/ Τὸ εὐνοχὸν τῶν κτημάτων τῷ χωρίῳ ἀνήκεν
εἰς τὸν κεντρικὸν ἐλευθέρην Ζάππην μέχρι τῶ ἐ-
τους 1918. Τὸ 1918 ἐγένετο ἀπολλοσέριωσι ὑπὸ τῆ
Κράτους τοῦ μεγάλου κτήματος τοῦ Ζάππα καὶ
διενεμήθη εἰς τὰς κατοικοὺς τῆς περιοχῆς αὐτῆς.
τότε ἔλαβον καὶ οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου τὰ κτήμα-
τά τῶν.

3/ Ἡ περιουσία τοῦ πατρὸς, ἐρ' ἔθον οὕτως εὐρί-
σκεται ἐν τῷ, διασπείρεται συγκεντρωμένη καὶ μόνον
κετὰ θάνατον τούτου διανέμεται ὑπὸ τῶν τέκνων τῶν.

β'. 1/ Οἱ κάτοικοι ἀεχολοῦνται μέσθην γεωργίαν καὶ
τὴν κτηνοτροφίαν· εἶναι δηλαδὴ γεωργικοκτηνοτρόφοι.

2/ Οι ελάχιστοι βιοσάκνα, οι οποίοι υπάρχουν, άεχολώνται εν παρέμφω και μέσιν γεωργίαν.

γ' 1/ Όλα τα μέλη, τὰ ὅποια ἐδύναντο νά προσφέρουν κάποιαν ὑπηρεσίαν καί ἄλλων τῶν οἰκογενειῶν τοῦ χωρίου εἰργάζοντο, ὡς ἔσταμα, εἰς κτήματα τῶν γαιοκτημόνων τῆς ἐξῆς περιοχῆς.

2/ Οἱ ἔσοι ἐκαλοῦντο "καλήχο" καί ἐπληρόνοντο μέ προσεσά ἐπὶ τῆς παραγωγῆς, ἀναλόγως τῆς ἀποδότικότητος τῶν ἤσαν εὐεπιστικῶς δούλοι τῶν γαιοκτημόνων καί ἡ κοινωνική των θέσις ἕτεο χαμηλοσάτη.

3/ Ἰάντασε ἡ ἀμοιβή των ἕτεο εἰς εἶδος, κατὰ τὸν ἀνωτέρω ἀναφερθέντα τρόπον.

4/ Ἡ λήν τῶν ἐκχωρίων, ἐκρησιμοποιῦντο ὡς ἐργάσαι ἐποχικῶς διὰ τὸν θερικόν καί κλιματικόν ἄνδρες, οἱ ὅποιοι κατεβάνον μεσαζοχικῶς διὰ τὴν μεσαζοχικὴν καὶ ἀλαστικὴν τῶν ἀεαχύνων/ἀεατάς ὄρεινας περιοχὰς τῆς ἠπειροῦ καί οἱ ὅποιοι ἐκαλοῦντο ὑπὸ τῶν ἐκχωρίων "Τουρκαλθανοί". Οἱ ἔσοι ἠμείβοντο διὰ κτήματα διόσι λόγῳ εἰς ἀποσάσεως δέν ἡδύναντο νά μεσαζοχικῶς εἰδῶ.

5/ Ἐκρησιμοποιῦντο καί δούλοι (ὑπηρεσάι) προσκόκενοι κυρίως ἐκ τῶν γύρω χωρίων.

6/ α. Οἱ νέοι καί αἱ νέαι δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίαι προσήρχοντο κατ' ἀρχαίς εἰς τοὺς γαιοκτημόνας καί ἀργότερον εἰς τοὺς καλύτερους οἰκονομικῶς ἐκχωριανούς των ὡς ὑπηρεσάι.

β/ Δέν παρεσχερῆτε ἐποχική μεσαζοχικὴ τῶν νέων τοῦ χωρίου.

δ' 1/ Τὰ χωράφια ἐλιπαίνοντο μέ τῶν κῆν κόρη.

2/ Ἡ χρῆσις κηρικῶν λιπαφάτων ἔχεντο ἀπὸ τοῦ ἔσας 1950 καί ἐντεῦθεν.

ε: Τό ειδηρούν άροτρον αρθρομοποιείσαι άπό τοῦ 1920 περίπου καί αἱ χειρωνακικά μηχαναί άπό τοῦ 1924.

1/ Τά μονόστρατα ἐκρηθροποιούεντο δι' ἀνοίγματα κωραφιών καί τὰ δίφτερα διὰ "εὐρεθεκάρια". Κατόπιν καὶ τό άροτρον κατεσκευάσθη ὑφ' ἐνός ἐκάστου χειρῶν καί κατόπιν ὑπό τῶν ειδηροφυλῶν χύψων.

2/ Τό τρακτέρ πρωτοκρηθροποιήθη τό ἔτος 1935

3/ Τό ἔτος 1924 πρωτοκρηθροποιήθη ἡ μηχανή διεργασίας

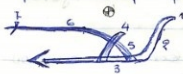
4/ καί τὴν αὖτις ὑπ' ἀνω χρονολογία ἡ μηχανή διεργασίας τῶν βραχυῶν.

5/ Μηχανή ἀλωνιστοῦ πρωτοκρηθροποιήθη τό 1924

στ: 1/ Τό ξύλινον άροτρον κατεσκευάσθη ὑφ' ἐνός ἐκάστου καί κόνου.

2/ Σήμερον δὲν κρηθροποιεῖται ξύλινον άροτρον εἰς τὸν τόπον τοῦτο. Ἡ μηχανή τῆς ἐκείνου παρ' ἐκρηθροποιεῖται εἰς τὴν αὖτις κατόπιν τοῦ εχ. 4, τοῦ ἐρωτήματος λογίου.

3/ Τά ἀνεισοκίοντα εἰς τὰς ἀρθρῶν τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ άροτρον (εχ. 1 σελ. 4) ὀνόματα ἔχουν ὡς ἀκολούθως

(Ξύλινο άροτρον) εχ. 1

1/ Χειρολάβα

4/ Σπάθ'

7/ Τειβέτα
8/ κλειδί

2/ Κουντούρ

5/ Σταβαίρ

3/

6/

4/ Τό ὄνι τοῦ ξυλίνου άροτρον ἔστω δύο ειδῶν. Ἐν διακωμασερά καί ἕτερον διὰ πετρώδη ἔδαφη, ὡς φαίνεται εἰς τὰ κατωτέρω σχεδιαγράμματα:

ὄνι
διά κωμασερά

ὄνι
διά πετρώδη

5/ Ἡ ἐπάθῃ κλίνει πρὸς τὰ ὀπίσω ὅπως φαίνεται εἰς τὸ εχ. 1

κα:

ἐπάθῃ

6/ Ήσο κατασκευασμένῃ ἐκ ξύλου.

7/ Διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου ἐκρη-
σιμοποιούντο τὰ ἑξῆς ἔργαλειά: Πρίον, σκεπάρν, ἀρίδα, ξυλοράτ.

8/ α/ Διὰ τὸ ἄροτρον ἐκρησιμοποιήντο κατὰ πλεονόσημα βό-
ει, ἐλίχοι ἵπποι καὶ σπανίως ἡμίονοι ἢ ἔνοιο.

β/ Ὅπως ἐκρησιμοποιήντο δύο συχοί.

9/ Ήσο δὲ ἀναγκαίᾳ ἡ χρεία τοῦ συχοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρου
ἐκτίμασος:

10/ Ἡ μορφή τῶν ἤσο: εἰδηρὰ ράβδω μόνικῶς ἔσαν τὸ ὑψὸς τῆ συχοῦ,
ἡ ὑψοῦς ἐπάνω κατέληγεν εἰς κρῖνον καὶ κάτω εἰς ἀκινεῦναν αἰχμήν.

ἤσοι:

11/ Ὁ κρῖνος ἐκ εὐκαίου ἔσκητο, ἐκαστὸς ἔσκη εἰς τὸν συχόν

καὶ παραμένοντα εἰς πλάτος τὸ ἄροτρον διὰ τὰ ὄρωνα λέχασα κηρύ-
12/ Δὲν γίνεσθαι ἐξῆς ὄρωνα μετὰ ἑνὸς ἡμῶν ἐπὶ ἐπειδὴ τὰ κέρατα
εἶναι περὶ ἑαυτῶν.

5/ Ἀροστράεις (ὄρωνα) καὶ ἐπορά.

α/ ὄρωνα ὁ πλέον ἱκανὸς ἐκ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενεί-
ας ἀνεξαρτήτως φύλου.

β/ 1/ Ἐδένεσο ὁ συχὸς μετὰ λουρὶ εἰς τὰ ἑταβάρη του ξυλίνου
ἀρότρου. Ἐπερνούσαν τὸν συχόν εἰς τὸν κράχλην τῶν δύο
βοδιῶν, ἔπερνούσαν εἰς τὰ ἑταβάρη εἰς τὸν συχόν εἰς ἔδεναν
εὐκαθερὰ ἀπὸ κάτω, ἔθεναν τὴν εὐκαθερὰν (εὐκαθερὰ) ἀπὸ
τὰ κέρατα τοῦ βοδιοῦ καὶ μετὰ τὴν εὐκαθερὰν τὰ ὄρωνα
εἰς τὸ ὄρωνα.

2/ Τακτοποιούσαν τὰ βόδια εἰς τὸν συχόν, ὡς ἀνωτέρω,
καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐνέδενον τὸν ἡγάντζον τοῦ εἰδηροῦ ἀρό-
τρου μετὰ τὴν ἀλυεῖδα καὶ ἔσαν ἔσοιτα διὰ τὸ ὄρωνα.

3/ Μετὰ εὐκαίον τοῦ ἡμῶν τὰ ἄκρα ἔχουν δεσφὴ εἰς τὰ κέ-

ρασα τῶν βοδιῶν κατευθύνονται ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ τὰ Στυχμέ
να. Ἰῶνα κατὰ τὸ ἔρχομα. Μετ' ἀνάλογα ἐπαθίχθησαν τοῦ εὐχοῖο
ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ δεξιῶν ἀριστερῶν ἐξήρσαν τὰ βόδια ἕως ἡδελῶν ὁ γεωργός.

4/ Ἐγίνετο παλαιότερον καὶ γίνεσθαι καὶ ἐήμερον ἔρχομα με
ἀνοιχθέντα ἀύλακα κατ' εὐθείαν γραμμὴν ἢ καὶ περιφερειακῶς
ἀναλόγῳ τοῦ ἐδάφους.

5/ Ἡ ἐπορὰ ἐγίνετο καὶ γίνεσθαι εἰς λωρίδας ἐνομοθετημένας
"ἐπορές", αἱ ὅποια ἐχωρίζοντο μετ' ἀύλακα (αὐλακίᾳ).

6/ Οὐδαμῇ εὐς περιοχῆς μετ' ἀπέρχεν ἡ εὐνύθεια νὰ ἐπέ-
ρραται ὁ βίτος ἢ ἄλλον διημερικῶν μόνον μετ' ἐπιεκαπα-
νῆν.

7/ Ὁ εὐνύθῳ τρόπος ὄρχωματος ἦτο μετ' ἐνὶ πλαγίῳ
καὶ δι' ὅλα τὰ ὄρχωματα.

γ. Χροερίαις τῶν ἐχρῶν πρό εὐς ἐπορᾶς:

1/ Διὰ τὴν ἐπορὰν τῶν διημερικῶν ἐγίνετο δύο ἀφορρι-
αῖς: τὸ ἀναχίμα κατὰ τὸν ἄκρον καὶ τὸ χροερίμα κατὰ
τὸν Σέβρον ἢ τοκωβίον. Σέβρον καὶ αἱ δύο ἀφορρι-
αῖς γίνονται κατὰ τὸ φθινόπωρον καὶ ἔχει καὶ τὸ Νοεμ-
βρίον.

2/ Δὲν καλλιεργοῦνται κηπευτικά ἐλλείψει νεροῦ.

3/ Τὸ χωράφι πρέπει νὰ καλλιεργῆται ἐπὶ τρία ἔτη (εὐνε-
χόμενα) καὶ νὰ ἀγραναπέσεται ἐν συνεχείᾳ ἐπὶ ἕν ἔτος.

4/ Κατὰ κανόνα γίνονται δύο ὄρχωματα διὰ τὰ εὐνύθῳ εἶδη
καλλιεργείας καὶ κατὰ τὸ φθινόπωρον.

5/ Κατὰ τὴν ἐπορὰν ἐχρησιμοποιεῖτο τὸ βρεῖκι. Σέβρον
ὅμως χρησιμοποιοῦνται σπαστικά μηχαναί.

6/ Τὸ ποδάρη, τὰ φερέα, τὸ ἐνὶ κ.λ.π. ἐκαθαρίζοντο καὶ κα-
θαρίζονται μετ' ἐν εἰδικροῦν ἀνεκείμενον τριγωνικοῦ σχήμα-
τος, τὸ ὅποιον τοποθετεῖται εἰς τὸ ἐν ἄκρον τῆς βουκέντρας
μετ' ἐν βᾶσιν πρὸς τὰ κάτω καὶ τὸ ὅποιον ἐνοκάσεται:
"Ἐεετρουπούλ".

2/ Μετά τὸ ἔργωμα γίνεται θεοπέδικαις τοῦ χωραφίου
 μετὰ τὸ ἐβάρνεμα.

Διάφορα ἔργαλεία

3/

8/ Σκεπάρνια (Γιὰ ἐκάψιμο)

Κασκός (Γιὰ ἐκάψιμο χειρῶν χωραφίων)

Τσίπα (Γιὰ ἐκάψιμο)

Σκεπάρνι (Γιὰ ἐκάψιμο)

6/ Οὐδεὶς ββοῖται ἢ ββοῖται εὐδουλοῦται κατὰ τὸ ἔργω-
 μα διότι τὸ ἔδαφος εἶναι ὀκαλόν.

7/ Διὰ τὴν καλλιέργειαν ἀερίων ἐπροστικῶντο καὶ προσ-
 κῆνται καὶ εὐκέρων χωράφια ταῦτα καλεῖται "βρασι-
 ρεῖ" καὶ συνήθως μὴ εὐφορα ὀκαλεῖται ἀερία γενικῶς κα-
 λιεργῶνται ἢ ἀκαλλιεργῶνται. Προστικῶνται τὰ χωράφια καὶ ἐ-
 βερνοντο κατὰ περσασα, διὰ τὴν ἀκαλλιεργῶν τὸ ἐβάρνεμα.

8/ Διὰ τὸν ἀνάγκη τῶν γῆων ἐκαλλιεργῶνται καὶ καλλιεργῶνται
 τὰ ἀχονα καὶ τὰ ἔχοντα ἀνάγκη ἀφραναπύθει χωρά-
 φια.

9/ Εἰς τὸν τόπον καὶ δὲν ἐκαλλιεργῶντο οὐτε καλλιεργῶν-
 ται γεωφύλα.

Β. Θ Ε Ρ Ι Σ Μ Ο Σ

α/ ἔργαλεία θεριμοῦ.

1/ Τὰ θυκίτρινα ἐθερίζοντο παλαιότερον μετὰ τὸ θε-
 ρῆνι.

Τὸ θερῆνι

2/ Τὰ κόρρα ἐθερίζοντο καὶ θερίζοντο μετὰ τὴν "κοσσία".

- Η ΚΟΣΣΙΑ

3/ Η λεπίς του θρεπανιού ήτο αδονωκή, ενώ η λεπίς της κοβριάς ήτο κοψερή ως η κόψις της λεπίδος ευραπιού, χωρίς αδονωκή.

4/ Η χειρολαβή του θρεπανιού ήτο εκ ξύλου ως ειστά παρατιθέμενον σχεδιάγραμμα: . Ο σιδηρούς εκλεκτός έλεγχο "λεπίδα".

5/ Τα θεριακικά έργαλεία παλαιότερον κατασκευάζοντο εις τους σιδηρουργούς (χύτευς). κατόπιν ήγοράζοντο έτοιμα.

6/ Θεριακός δι' άκτινώβειο έχινετο και χίνεσαι μόνον εις τα ρεβίθια και εις φακές.

Β Θεριακός των δηκηριακών

1/ Τα δηκηριακά έδειξαν να βουν ήτο δυνασάν χαμηλότερον διότι ούτω οι χωροχρήστες ήρδισον περιεότερον άχυρον δια την διασποράν των τριών των.

2/ Οι βραχίονες που έφεραν έλεγχοτο "αποκέναντα".

3/ Οι ίδιοι οι θεριακί θραύουν και άφίνουν τα "χερόβολα" και ακολουθεί ο "κεφαλακιστής" (αυτός που ευκέντρώνει πολλά "χερόβολα" και τα κάνει "θεμακία").

4/ Τα δράχματα (οι χεριές) τοποθετούνται 3-4 μαζί και αι κεφαλαί των βραχιών εύριεσκονσαι προς την αυτήν κατεύθυνειν.

5/ 3-4 δράχματα μαζί αποσελούν μίαν "άρκαλιά" και 3-4 "άχηαλιές" ένώνονσαι και χίνεσαι τα "θεμακία".

γ' οι θεριακί

1/ Έθέριδον άνδρες και γυναίκες. ήρχοντο δε προς τον σκοπόν αυτόν από τα θρεινά της καρδίτης επαγγελμακία θεριακί.

2/ Ούσοι ήμείβοντο με "μεροκάματο" και κατά "εκοπήν" και πάντοτε διά χρήματος, διότι ήτο δύσκολο ή

κεσαφορέ προϊόντων εις τὸν τόπον καταγωγῆς τῶν.

2/ Απαραιτήτως τοὺς παρήχεται καὶ φραγτὸν.

3/ Ἄνδρες καὶ γυναῖκες, κατὰ τὸν θερικὸν, ἔφεραν εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ἐν εὐλίαν ἀντικείμενον, ὀνομαζόμενον "παλαταριά". Τοῦτο ἔφερε 4 ὀπὰς, εἰς ἑκάστην τῶν ὀπῶν ἐποθετεῖτο ἀνά εἰς θακτυλὸν πλὴν τοῦ ἀντικειμένου, ὃ ὁποῖο παρέμεινεν ἕκαστ' διὰ διδμὴ τὴν ἐκτικὴν ἐκινηθεῖαν εἰς τὴν χεῖρα.

4/ Ἐπρόβλεχον δὲ σιθερικαὶ ὡστε νὰ μὴν ἀρτίσων ποσὲ ἡμέραν τριῶν.

5/ Κατὰ τὸν θερικὸν ἐρακουδοῦσαν καὶ τὸ τραχύδι:

Βουχαροπούλα θερικὴ

εἶνα κουντὸ κριτὰρ

εἶχε θερικὸν θαλασσίον

παλαταριά κριτὰρ

ρίχνει χεῖρες εὐαν πρὸς τὴν

θεκῆσια εὐαν κριτὰρ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

6/ Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερικῆος προσοῦτε λειώθουν ἄκινου εἰς τὸ χωράφι ἐν μικρὸν στήμα ἀδερρίσκον. Τοῦτο τὸ ἔδαφος εὐανροειδῶς, εἰς τὸ τέλος κυβικά, καὶ τοὺς εὐανὺς ἐποθετεῖτο εἰς ἐκὴμα εὐανροῦ ἐπι εὐλῶν καὶ ἐν εὐνεκεία τοὺς ἔδασαν ἐπὶ τῶν θαλασσίων εἰς ἔνδεισιν σερμασικῶν τοῦ θερικῆος.

δ. Τὸ δέσικον τῶν εὐανῶν.

1/ Τὸ δέσικον τῶν εὐανῶν ἔχινετο ἀκρίως κατὰ τὸν θερικὸν ὑπὸ τῶν εἰδικῶν πρὸς τοῦτο θερικῶν τῶν κριτῶν εὐανῶν διὰ νὰ μὴ τὰ ἔκορπίσῃ εἰς ἔνεκος.

2/ Χεῖρες καὶ ἀγκυλιές εὐαν ἐδέοντο ἀλλ' ἀφῆνοντο εὐανροὶ ἐπὶ τοῦ ἔδαφους. Ὅπως τῶν θερικῶν ἡκολούθουν

εἰς "μπαγλαντζήδες" (δέσαι), οἱ ὅποιοι συνεκένερωνον 3-4 "ἀγκάλιες" μαζί καί τὰς ἔδενον εἰς ἓν "δεμάσι" (δέμα). Τό δέσιμον τῶν "δεμασιῶν" ἔγινετο μέστ' αὐχός ἀπό τό ἴδιον τό κτύμα, τοῦς ὁποῖους "ἐκόνεκευαν" καί ἔκαμνον τὰ "δεμασ' κιά" δηλ. στ' αὐχός γιά δέσιμα τῶν δεμασιῶν. Διά νά εἰρήχουν περισσότερον τὰ "δεμασ' κιά" τό "δεμάσι" ἐρηθικοποιεῖτο τεμάχιον εὐλον μήκους 0,50μ. καί π' αὐχός 0,03κ. περίου, τό ὁποῖον ἐπί τοῦ ἑνός ἄκρου ἔφερεν ἔγκοπήν καί τό ὁποῖον ἐλέγετο "λίτσιανίκος".

Τό πρῶτον "δεμάσι" τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ θερσικοῦ μόλις ἔδενετο τό ἔτενεν ὁ "μπαγλαντζή" ἔμπροσθεν τοῦ "ἀφενεικού" (τό ὁποῖον ἀκολοῦσε διά τήν εἰρηκῆν αὐτήν) καί ἔλεγε ὁ "μπαγλαντζή" πρὸς τό "ἀφενεικό":

«Ὅρισε ἀφενεικό, καλῶ, ἐρεδιά καί τοῦ χρόνου περιεσώσεα». Τό "ἀφενεικό" ἔδινεν εἰς τόν "μπαγλαντζήν" τό ἔχει κόν φιλὸ ὠφρῆκα.

3/ Εὐθὺς μετὰ τό θέρσικον, τὰ "δεμάσια" μετεφέροντο εἰς τόπον τοῦ θερσικόνου χωραφιοῦ ὑψηλόν καί ἄνυρον καί ἐκεῖ ἔτοποδεοῦντο εἰς "πειρένια". Δηλ. "ἔβαζαν" τὰ "δεμάσια" τό ἓν ἐπί τοῦ ἄλλου, ὡστε νά μή δύναται ὁ ἄνεμος νά προσενέη τήν εἰς τοῦς ἑσάχους. Τό κ' αὐχός "πειρένι" εἶχε 25-50 "δεμάσια".

ε' Συγκομιδὴ γεωμύλων εἰς τήν περιοχήν μας δέν ἐκαλλιερχοῦντο οὔτε καλλιερχοῦνται γεωμύλα.

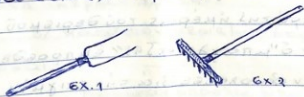
στ' Συγκομιδὴ τοῦ θανού

1/ Ἡ βαλαιοτέρων ἐσυνιδίτετο ἡ διατροφή τῶν τῶν κατὰ τόν χειμῶνα μέ "φόβι". τοῦ ἐπέριετο κατὰ τόν θύρον θρῖον - Νοέμβριον καί τόν Μάιον μήνα ὠφρῆκατεν. Τό ἔδενον μέ "κοσθιά" καί τό συνεκένερωνον εἰς μικροῦς

θυμωνιάδ. "Όταν ξεφυραίνετο καλά τὸ μεσέφερρον εἰς τὰ
 ἀλώνια καὶ τὸ ἀλώνιον. ἔχωριζον τὸν καρπὸν ἀπὸ
 τὸ ἄχυρον, ἀλλὰ καρπὸν καὶ ἄχυρον ἐκρηθιτοποιοῦν.

2/ Ὁ εἰσὸς ἐδερῖσσο κατά μῆνα Μαΐου καὶ πάν-
 τωσε ἢ ἐπὶ τὴν "κοθυσίαν".

3/ Ἐκρηθιτοποιοῦντο τὰ "δικούλια" (ε.χ. 1) διὰ τὸ
 γυρίσθαι καὶ κιάσθηκα τοῦ εἰσού, καθὼς καὶ ἡ Γουγκρη-
 να (ε.χ. 2). Ἀμφότερα θῆσαν εἰς δροῦ.

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

α. 1/ Τὰ "δεκάσια" μεσέφερρον εἰς τὰ ἀλώνια.

2/ Ὁ κώφρα ἐποικοδομοῦνται τὰ πρὸς ἑσπέρην ἐπὶ τὴν
 "δεκάσια" καλεῖται θηκωνιά καὶ καταλείβεται τὸ εὐρυ-
 τέρου χώρου τοῦ ἀλωνιοῦ. Ἐπὶ μεσέφερρον καὶ ἐσοπο-
 θεοῦντο τὰ δεκάσια εἰς χωρὸν καλούμενον "θυμωνιά"

3/ Ἀπύρκεν ἀνέκαθεν εἰς τὸ χωρίον ἀλώνια διὰ τὸν ἀλωνι-

φικόν.

4/ Τὰ ἀλώνια κατασκευάσσο ἐκτὸς τοῦ συνοικιστοῦ

πλὴ καὶ ἐπὶ ἐπιπέδου ἐδάφους.

5/ Ἐκάστη εὐκόμενεια ἔχει τὸ ἴδιόν ἐπὶ ἀλώνια καὶ

ὅλα τὰ ἀλώνια τοῦ χωρίου εὐρίσκοντο εἰς τὴν αὐτὴν τοπέδα

εἶναι.

6/ Τὸ ἀλώνιασμα ἔρχισε τὸν Ἰούλιον καὶ ἐτελείωνε

τὸν Αὐγούστου, ἐπαινῶ τὸν Σεπτέμβριον. Σήμερον τὸ

ἀλώνιασμα γίνεται μεθ' ἐπιδοαλωνιστικῆς μηχανῆς καὶ

διάρκει δὲσιν καὶ τὸ πρῶτον 15/4 ἡμέρας τοῦ Ἰουνίου.

7/ Ὅλα τὰ ἀλώνια θῆσαν χωρὶς ἀλώνια μετὰ εἴθηκα

κυκλικόν. Πρωτοῦ χρησιμοποιοῦν τὸ ἀλώνι ἐκαθαρίζου ἀπὸ τὰ χόρτα, λίθους κ.λ.π.

8/ Τὰ ἀλώνια τοῦ χωρίου καὶ ἐπεκενιάζοντο δι' ἄλλου ἀλλὰ καλοῦ καθαρίσματος ἀπὸ τὰ χόρτα καὶ πούλιθους.

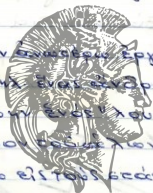
9/ Ἡ προσοικαμία καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνισμοῦ δὲν ἤρχιζον ὠριθεμένην ἡμέραν καὶ ὥραν, ἀλλ' ὅταν ἐθεωροῦσε κατάλληλον τὸν χρόνον ἕκαστος γεωργός.

10/ Ἐπαιρναντὰ "δεκάτια" ἀπὸ τὴν "δυκωνιά" καὶ ἀρχιζοντες ἀπὸ τὸ κέντρον τοῦ ἀλωνιοῦ, τὰ ἔβαινον μετὰ τὸν σταχύς πρὸς τὰ ἐπάνω καὶ στένοντες τὰ "δεκάτια" καὶ κόπτοντες τὰ "δεκάτια" ἐγκρίζον τὸ ἀλώνι μετὰ τὸν σταχύς ὀρθίους.

11/ α', β', γ' Μετὰ τὴν ἐναρξίαν ἐργασίαν ἐχρησιμοποιοῦτο ὁ "τετακτός". Διὰ τὴν ἐναρξίαν κοσμοῦνται εἰς τὰ χεῖρ τὴν ἀκρὴν ἐν ὅ "λουριού" ἔστειλεν ἀπὸ τοῦ δεσφῆ εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ζευγνάφατε νὰ τρέχουν ἐπάνω εἰς τὸν σταχύς διὰ τὰ τοῦ ὄρθιου ματίου 2 3 4 ἀλογα, τὰ ὅποια ἦσαν δεμένα εἰς τὴν ἄλλην ἀκρὴν τοῦ "λουριού" τὰ τῶρα ἔτρεχον κυκλικῶς περὶ τὸν ἄνδρα καὶ μέχρις ὅταν ὁ ὄρθιμασθίος ἐθεωροῦτο ἱκανοποιητικός. Τότε τὰ τῶρα ~~ἔτρεχον~~ ἐξέρχοντο τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἐχρησιμοποιοῦτο ἡ "ἀδοκάνη" δηλ. κονδρὴ ἐπιμήκης θάσις ἐξ ἑνὸς τετακτίου, ἡ ὅποια εἰς τὸ κάτω μέρος ἔφερεν ἀποσχίδα ἐκ τοῦ λίθου κατ' ἀρχάς ἢ μετὰλλινὰ ἐλεῖσκατα ἀφρόσερον ἔβηρτάτο ἐκ τοῦ θυχοῦ ἐστραυμένων τῶν καὶ ζούρετο κυκλικῶς ἐνὸς τοῦ ἀλωνιοῦ ἐπὶ τῶν ἐστραυμένων καὶ βεβαλωνισμένων σταχύων διὰ τὸν ἐλοκλήρωτικὸν ἀλωνιστῶντων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νά αποχωρισθών τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ὠνομάζοντο
"λαμνί".

17/ Οἱ γεωργοὶ ἠλώνοντον μὲ ἰδικάτων Ἰῶνα ἢ μὲ εἰδι-
κοὺς ἄλωνιες αἰς, οἱ ὁποῖοι ὠνομάζοντο "ἄχρωχιάτες".

18/ Διὰ τὸν ἀποχωριστὸν τοῦ καρποῦ ἐκ τῶν ἑσάχυ-
ων πλὴν τοῦ ἄλωνισμοῦ ἐκρηματοποιεῖτο ἐπανίω καὶ
εἰς μικρὰν ἔκτασιν καὶ τὸ "κοπάνιεμα".

19/ Οὐ κόπανοι ἦτο ἓν ἄηλον καὶ πρόχειρον εὐ-
λον, διαστάσεων καὶ βάρους ἀναλόγῃ τῶν προσ-
κλήσεων καὶ δυνατοτήτων τοῦ χρησιμοποιοῦντος αἰσῶ

20/ Τὸ "κοπάνιεμα" ἔγινετο διὰ πᾶν εἶδος δημητρια-
κῶν εἰς τὸ ἄλωνι ἢ εἰς τὴν αὐτὴν τοῦ ἐπισιτοῦ, ἀναλό-
γῳ τῶν δυνατοτήτων, ὑπὸ παντὸς προσώπου τῆς οἰκογενεί-
ας ~~17~~ δυνατένους πρὸς τὸν καὶ πάντοσε διά μικρὰν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ποσότητάς, ἀλλὰ πάντοσε ἐπὶ τρυφουδίαν ἢ "κουρελλοὺς" λόγῳ τῆς
μικρᾶς ποσότητος. Τὸ κοπάνιεμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν
ἀποχωριστὸν τοῦ καρποῦ.

22/ Δὲν ὑπῆρχον ἰδιαίτερα τραχουδία διὰ τὸν ἄλωνι-
σμόν ἢ τὸ κοπάνιεμα.

23/ Ἀλωνιστικὴ μηχανὴ πρωτοχρηματοποιήθηκε περί τοῦ
1924 ἔτος ἰδιοκτησία ἰδιώτου ἐς ἄλλης περιοχῆς καὶ ἐλ-
θεν εἰς τὸ χωρίον διὰ νὰ ἄλωνίσῃ.

Β' ληνισμα

1/ Οἱ ἄλωνιστένοι θεσάχυες ἔλεγοντο "λαμνί", τὸ ὁποῖον
ἔσωρεύετο εἰς ἐπιτικεῖ σχῆμα μὲ τὴν βοήθειαν ξυρα-
λίου καλουμένου "εἰλένιο φτυαρ", (σελ. 12)

2/ Τὸ ἀνέμιεμα ἔγινετο μὲ τὸ "εἰλένιο καρπολόν" (σελ. 12)

3/ Τὸ ληνισμα ἔγινετο ὑπὸ ἀνδρῶν ἢ γυναικῶς ἀνα-

λόγως τῆς ἐπιτεθειότητος ἐνὸς ἐκάστου.

4/ Τὰ χονδρά σφρακκία τῶν στακίων, εἰς ἃ ποία παρ-
 μένου μετὰ τὸ λιχνισθῆναι μετὰ τοῦ καρποῦ ὀνομάζονται
 "κότσιαιλα" καὶ ἀπεχωρίζονται τοῦ καρποῦ μετὰ "θερμό-
 νιακα".

5/ Ἄν ἐγίνετο δεύτερον ἀλιχνισθῆναι διὰ τὰ "κότσιαιλα".

6/ Κατὰ τὸ "θερμόνιακα" εἰδέθητο εἰς "κότσιαιλα" ἐν-
 τὸς ἐργαλείου κυκλικῶ, ὡς ἐν τῷ κόστικον, ἀλλὰ κατὰ
 πᾶσι μεγαλύτερον καὶ μετὰ ὁπῶν μεγαλύτερον διακρίτου,
 χαλουμένον "θερμόν". Τοῦτο ἐσχυρίζεται ἐξ ἐνὸς ἐν-
 μείου τῆς περιφέρειας ἐπὶ σταθεροῦ πασσάλου καὶ ἐκ τοῦ
 ἀντιθέτου σημείου (ἐκ διαμέτρου), ἐβάστασται ὑπὸ ἀν-
 θρός ἢ γυναικός καὶ εἰδέθητο εἰς ἀκτινωδὴν κίνησιν ἐπι-
 ζήσας ἐπιση. Οὕτω διὰ τῶν ἐπιπέδων ἐργαλείου αὐτῶ
 ἐπισην ἐκαρπὸς καὶ ἐνακτοῦ κατὰ χονδρά "κότσιαι-
 λα", εἰς ἃ ποία ἐνεκεν τῆς εἰς ἐν ἐπιπέδον διακρί-
 ψιν τῶν πουλερικῶν.

7/ Κατὰ τὸν τοῦ "θερμόνιακα" ὁμοίως ἐγίνετο μόνος
 τοῦ διὰ ἐνεκεν τῆς ροῆς καὶ εἰς τὸ τέλος εἰδέθητο ἐπὶ τῆς κα-
 ρπῆς τοῦ σωροῦ τὸ "ἐλάνιο φεσάκ" εἰς ἐνδεῖν πῶς
 τὸ ἀλιχνὶ ἐσερμασίθη.

8/ 1/ Εἰς τὸ ἀλιχνὶ ἐπρεπε νὰ κασαβλιθῆ ἡ θεκάκη ὅ γε-
 ωρχός ἀφῆνε τὸν σωρὸν μετὰ τὸν καρπὸν ἀνέπαρον ὕδατος
 νὰ ἔλθῃ ὁ δεκασιεὶς (διαολάκος ὡς ἐπεκαλεῖται κο-
 ροῖδευτικά) νὰ μετρήσῃ καὶ νὰ πάρῃ τὴν ἀναλογίαν
 του. Τὸ μέτρημα ἐγίνετο μετὰ τὴν "βιδούρα", ἑὺκλινον δοχεῖ-
 ον χωριστικότητος 10-12 δικάδων ἢ μετὰ τὸ "εσακπόλι" (1 εσα-
 κπόλι = 2 βιδούρες).

βιδούρα

2/ Άλλα βάρη καταβαλλόμενα εις είδος εις τό άλλα
 νι θεαν. α/ Τό παπαδιαστικό = ή άμοιβή τού Γερέως,
 ή όποια καθωρίστηκε εις 8-10 ώκαδες κατ'έτοςον
 τό έτος. β/ Τό άχροφυλακιάσικο = άμοιβή τού άχροφύ-
 λακος. γ/ Τό γυφτιάσικό = άμοιβή τού ειδικου γούστου
 (γύφτου) και δ/ Τό άλωνιάσικό δι'έδους έχρησιμοποιούν
 άλωνιστάς.

3/ Η άποθήκewis τού καρπού έγινετο έντός τής οικί-
 ας εις τά "θήκασια", φτιαχμένα από καρφωτάς εα-
 νίδας ή πλεχμένα από βέργας λυγαριάς, όποτε έλ-
 χοντο και "κουφίνες".

4/ Τό άχυρον άποθηκεύεται εις τόν άχυρώνα ή εάν
 δέν άρκοϋσεν ούτος ή δέν έπληθε κοιούτω, τό έκατον "θυ-
 κωνιά" εις τό άλλωγ και τό θεκέπασον με δέκατα
 βάλλον διά μή βρέχεται.

5/ Η διαλογή τού σπόρου έγινετο κατ'έτοςον από τούς
 καλύτερους εσάχυσ έκ τών όποιων άψη ρεϊτο ό καρπός
 τών άχυρων δηλ. τας κορούς και τή βάθωσ και κατá
 τό υπόλοιπον 90% έν εού ευνόλου επί παρααρχή) με
 τό "τριέρι". Κατά τήν διαλογήν με τό "τριέρι" έπαί-
 ναν από τό ευνόλου τού καρπού και έκαθάριζαν εις ει-
 διμόν μηκάμια (τριέρι) ένα ποδόν συναλόφως τών
 εις σπόρον αναγκών και έγένετο ή διαλογή τών
 ηέν και δριών σπόρων τού είτου προκειμένου
 να τούς σπείρουν.

6/ Κατεσκευάστηκε πλέγμα εκ εσαχύων σχή-
 ματος σταυρού, όνοματόμενον σταυρός, και έείδε-
 το εις τό είκόνισμοε διάνά εύχαριστήσων τήν Πα-
 ναρίαν διά τήν παροϋσαν έσοδείαν και νόστιν
 παρακαλέσων διά τήν θελλοντικήν τοιαύτην.

Δ' Έγχείριαι πυραί

αμφιστά τὸ βράδυ τῶν τελευταίων ἐποικριῶν ἕτοιμῶν
 τυρινῶν, ἐλάμβανε καὶ λαμβάνει χώραν καὶ εἴφε-
 ρον τὸ ἔδιφκον τοῦ ἀνακτοῦ φωσιᾶς. τὸ βράδυ
 τῆς τυρινῆς καὶ ἀφού εἰκοσινιαῶν καλῶς ἀνα-
 πνουν οἱ χωρικοί, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, 2-3 φωσιᾶς
 ἐντός τοῦ κοινοκτιετοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ κέντρου εἰσαυρα-
 θροκίου.

2/1) βιοίτερον ὄνομα δὲν ἔφερον, ἀπλῶς ἀποκαλοῦν-
 ται "φωσιᾶς".

β) 1/ τὴν φωσιᾶν ἀνάπτουν ἄνδρες ἢ γυναῖκες, νε-
 οὶ ἢ γέροι ἀνεξαρτήτως ἡλικίας ἢ φύλου.

2/ τὰ ξύλα διὰ τὴν φωσιᾶν εὐχκενερῶν
 συνήθως οἱ νεώτεροι καὶ πᾶσις τα κλέπτουν ἀπὸ
 αὐτῶν ἢ φραγκτῶν τῶν εὐχκενερῶν ὡς ἀπολήθησι:
 ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΡΟΜΙΩΝ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΤΟΥ ΠΕΤΡΩΝ
 τρώνονται οἱ πέριξ αὐτῶν ματακοῦντες προσκο-
 μίζοντες καὶ ποσότητα ξύλων εἰς ἑξ αὐτῶν εὐ-
 κειῶνται πούθ' ἀχίνη τὸ ἀνάκτορον τῆς φωσιᾶς καὶ
 ἀμέσως ρίπτονται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ εἰς τὸ
 ὑποδακνὲν εὐφρεῖον τὰ ξύλα τὰ ὅποια ἔχουν κε-
 ταφέρει, κυρίως θάμνους, καὶ ἐπακολουθεῖ τὸ ἀ-
 ναπτα ἐν συνεχείᾳ ἕκαστος προσερχόμενος φέ-
 ρει καὶ ξύλα, ἐνῶ οἱ νεώτεροι, ὡς πλέον ἐκίνητοι,
 τρέχουν νὰ φέρουν τὰ ἀναγκαῖα ξύλα, κλέπτουσι
 ἀπὸ αὐτῶν καὶ φραγκτα, ὥστε νὰ διατηρηθῇ ἡ φω-
 σιᾶ μέχρι πρωΐας τῆς καθαρῆς Δευτέρας.

γ/ Μετὰ τὸ ἀναπτα τῆς φωσιᾶς ἀρχίζουσι τὰ πνυθί-
 ματα ἀνωθεν αὐτῆς. τὰ πνυθίματα ἐλαττωθῶσι
 ἔσον ἢ φωσιᾶς δυναμῶνται καὶ τέλος τελειῶνται.

Τότε εἴλοι πιάνονται χέρι-χέρι γύρω ἀπὸ τὴν
φωταῖον καὶ ἐπὶ τὴν βυνοδείαν δημοτικῶν τραγου-
διῶν, τὰ ὁποῖα οἱ ἴδιοι εφαρυσσοῦν, χορεύουν
τοὺς λεβέντικους ἑλληνικοὺς χορούς. Χορός καὶ φε-
ριὰ διατηροῦνται ὡς τὸ πρῶτον, ὡς ἐλέχθη, ὥστε νὰ
εὐρουν εἴλοι οἱ παρεμφερικοί τενοι τὸν χορὸν ἐπὶ τὴν
σειρὰν των.

Ἡ συλλογὴ αὕτη ἐγένετο ἀπὸ 15 Ἰανουαρίου 1970
ἕως 28 φεβρουαρίου 1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ